

การจัดการมูลฝอยติดเชื้อ ของโรงพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ให้ถูกต้องตามกฎหมาย

นายประโชติ กราบกราน
สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม

ความเชื่อมโยงตัวชี้วัดกับประเด็นการจัดการมูลฝอยติดเชื้อ

โรงพยาบาลพัฒนา
อนามัยสิ่งแวดล้อม
ได้ตามเกณฑ์
GREEN&CLEAN Hospital

จังหวัดมีระบบ
จัดการปัจจัยเสี่ยง
จากสิ่งแวดล้อม
เพื่อสุขภาพ

โรงพยาบาลสังกัด
กระทรวงสาธารณสุข
มีการจัดการมูล
ฝอยติดเชื้อตาม
กฎหมาย

เป้าหมาย :

โรงพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข (รพศ./รพท./รพช. และรพ.สังกัดกรมวิชาการ)
มีการจัดการมูลฝอยติดเชื้อได้อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ ร้อยละ 100

การกระจายค่าเป้าหมายตามตัวชี้วัด

รพศ. 28 แห่ง รพท. 88 แห่ง รพช. 780 แห่ง และ รพ.สังกัดกรมวิชาการ 57 แห่ง

ศูนย์อนามัย	จำนวนโรงพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข (แห่ง)								จำนวน รพ. ทั้งหมด
	รพช.	รพท.	รพศ.	รพ.สังกัดกรมวิชาการ					
				กรม อ.	กรม คร.	กรมการแพทย์	กรมสุขภาพจิต	รวม	
1	91	8	3	1	-	4	2	7	109
2	40	5	2	1	-	-	-	1	48
3	49	4	1	1	-	-	1	2	56
4	59	10	2	1	1	5	1	8	79
5	51	12	3	1	-	1	-	2	68
6	59	10	4	1	1	1	2	5	78
7	71	5	1	1	-	1	1	3	80
8	79	7	2	-	-	2	2	4	92
9	81	5	3	1	-	-	1	2	91
10	63	7	1	1	-	1	1	3	74
11	69	8	2	1	-	1	1	3	83
12	68	7	4	1	-	3	1	5	83
13	-	-	-	1	-	8	3	12	12
รวม	780	88	28	11	2	19	13	45	953

สถานบริการ
การสาธารณสุข

สถานการณ์การจัดการมูลฝอยติดเชื้อ

- เตาเผามูลฝอยติดเชื้อ
1. เทศบาลเมืองน่าน
 2. เทศบาลนครอุดรธานี
 3. เทศบาลนครขอนแก่น
 4. เทศบาลเมืองวารินชำราบ
 5. เทศบาลนครยะลา
 6. อบจ. นนทบุรี
 7. บริษัท โซติสกรุ๊ปพิบูลย์ จำกัด
 8. บริษัท ที่ดินบางปะอินจำกัด
 9. บริษัท กรุงเทพมหานคร จำกัด
 10. บริษัท ไทยเอ็นไวรอนเมนต์ ซิสเต็ม
 11. เอกชน จ.ปัตตานี

เตาเผามูลฝอยติดเชื้อ

เตาเผามูลฝอยติดเชื้อขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

จำนวน ๖ แห่ง

๑. เทศบาลเมืองน่าน Capacity ๒๐๐ kg/hr
๒. เทศบาลนครอุดรธานี Capacity ๗.๒ ตัน/วัน
๓. เทศบาลนครขอนแก่น Capacity ๒๐๐ kg/hr
๔. เทศบาลเมืองวารินชำราบ Capacity ๓๕๐ kg/hr
๕. องค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี (อบจ.นนทบุรี) Capacity ๗.๒ ตัน/วัน
๖. เทศบาลนครยะลา Capacity ๒๕๐ kg/hr

จำนวน ๕ แห่ง

เตาเผามูลฝอยติดเชื้อของเอกชน

๑. บริษัทโซติธกรณพิบูลย์ จำกัด Capacity ๔๐ตัน/วัน
๒. บริษัท ที่ดินบางปะอิน จำกัด Capacity ๘ ตัน/วัน
๓. บริษัท กรุงเทพมหานคร จำกัด Capacity ๔๐ ตัน/วัน
๔. หจก. ไทยเอ็นไวรอนเมนต์ ซิสเต็ม Capacity ๒๐๘ kg/hr
๕. เอกชน จ.ปัตตานี Capacity ๑๕๐ kg/hr

เตาเผามูลฝอยติดเชื้ออยู่ระหว่างดำเนินการก่อสร้าง

เตาเผาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเอกชนรวมเป็น ๑๑ แห่ง

และอีก ๒ แห่งที่กำลังจะเกิดขึ้น
อยู่ในระหว่างการดำเนินการก่อสร้าง

ผลการดำเนินงานปี 2559

การจัดการมูลฝอยติดเชื้อ โรงพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข

เป้าหมาย:

โรงพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุขผ่านการประเมิน
มาตรฐานการจัดการมูลฝอยติดเชื้อ ร้อยละ 100

ผลการดำเนินงาน ปี 2559

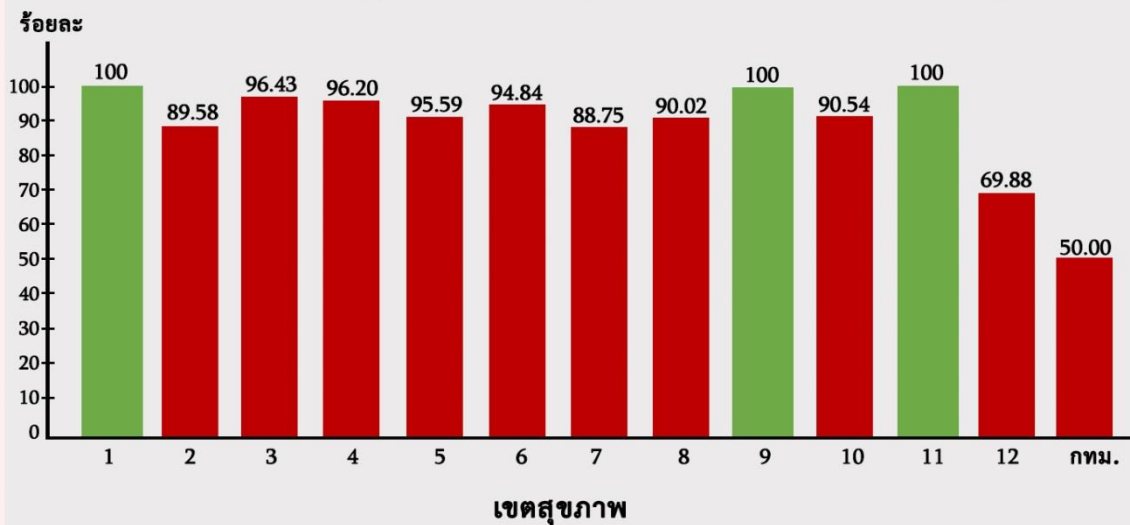
โรงพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุขผ่านการประเมิน
มาตรฐานการจัดการมูลฝอยติดเชื้อ 880 แห่ง
จากโรงพยาบาลทั้งหมด 953 แห่ง

7.66 %

92.34 %

■ ผ่านการประเมิน
■ ไม่ผ่านการประเมิน

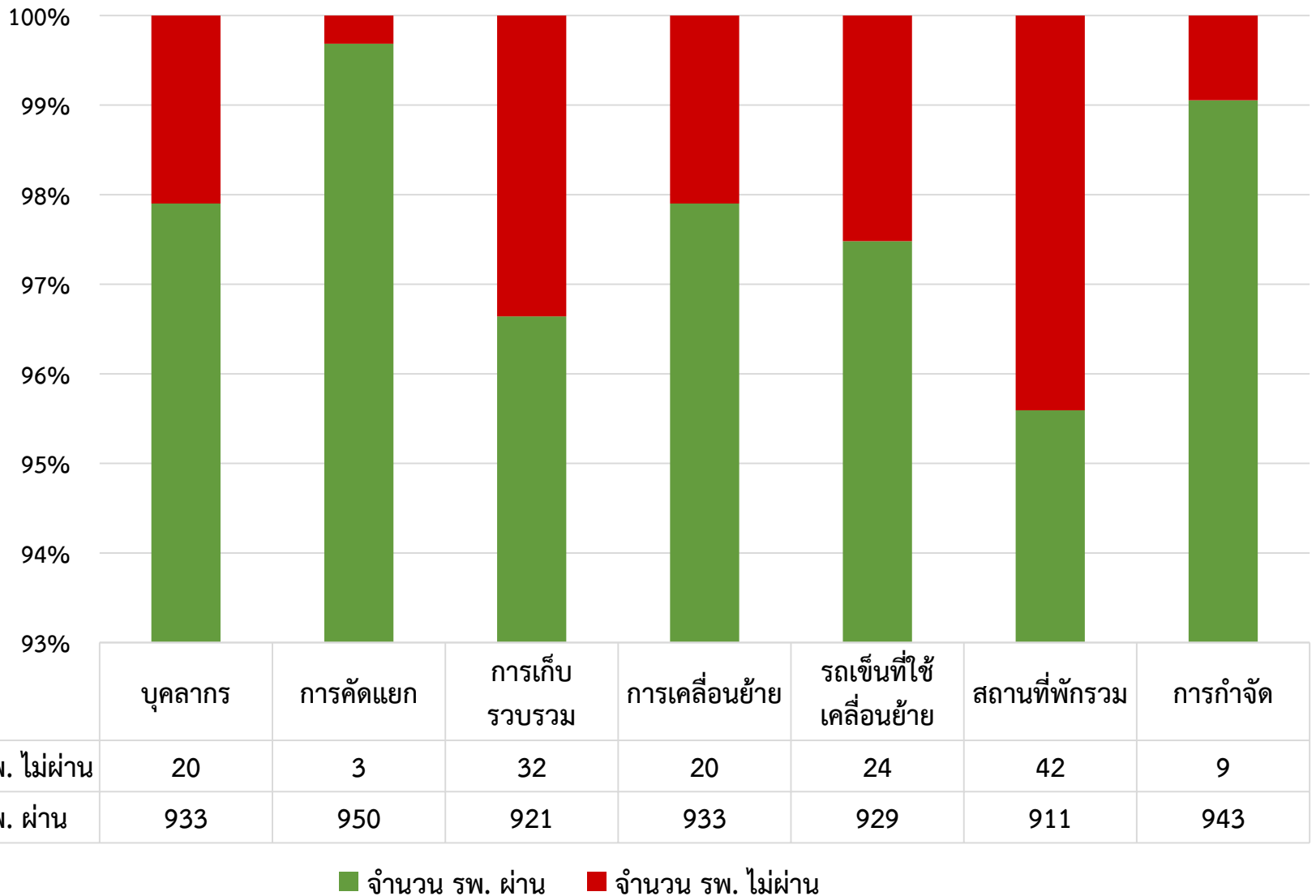
ร้อยละของโรงพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข
ผ่านการประเมินมาตรฐานการจัดการมูลฝอยติดเชื้อ จำแนกรายเขตสุขภาพ

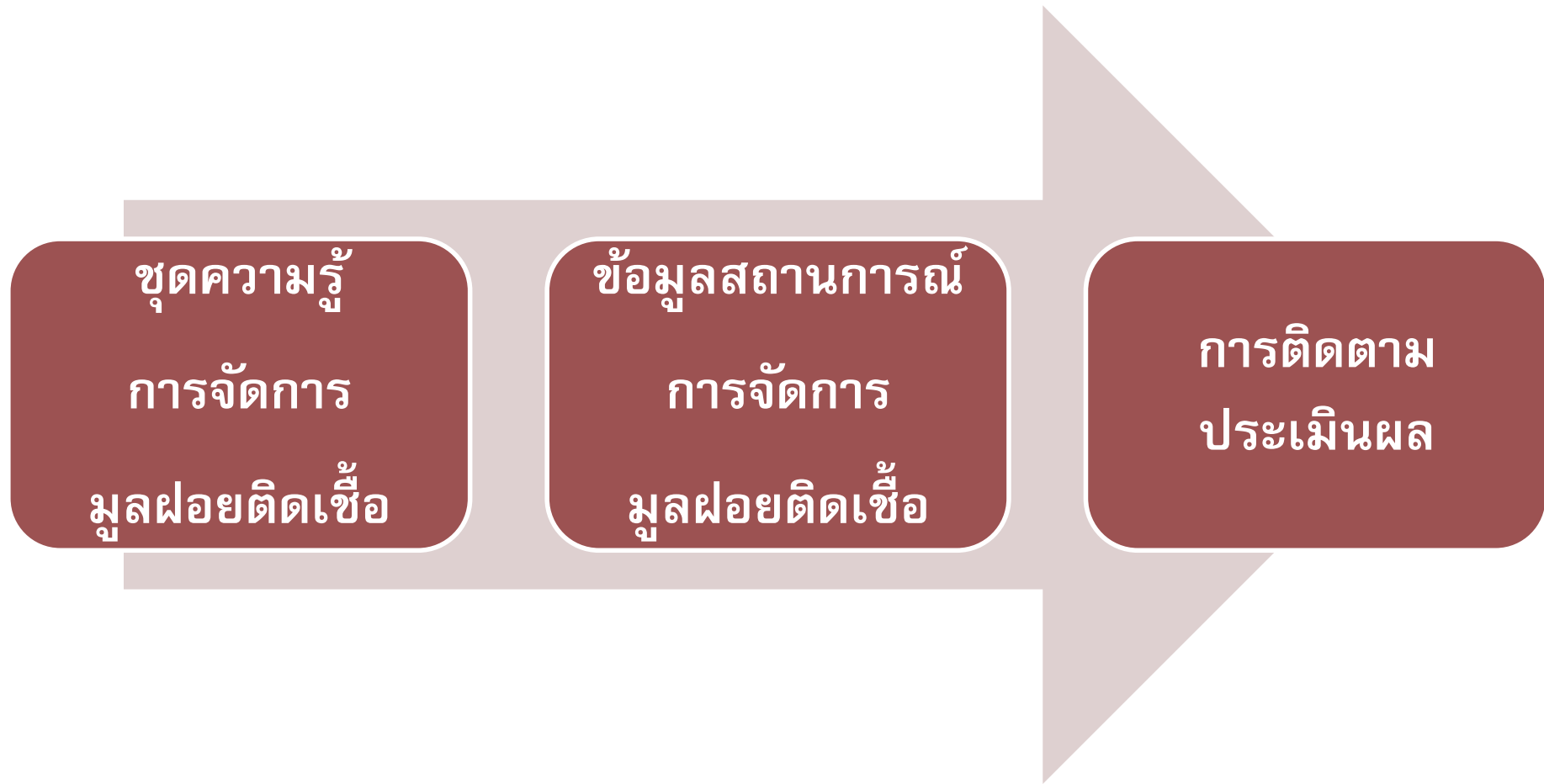
กรมอนามัยส่งเสริมให้คนไทยสุขภาพดี โดย สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม

การประเมินการจัดการมูลฝอยติดเชื้อให้ได้มาตรฐานตามกฎหมาย

โรงพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข (รพศ. รพท. รพช. และกรมวิชาการ) จำนวน 953 แห่ง

ระบบและกลไกสนับสนุนการจัดการมูลฝอยติดเชื้อ ของโรงพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุขให้ถูกต้องตามกฎหมาย

บทบาทหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ต่อการขับเคลื่อนการดำเนินงานมูลฝอยติดเชื้อให้ได้มาตรฐานตามกฎหมาย

กรมอนามัย

ศูนย์อนามัย

สสจ.

โรงพยาบาล

- สนับสนุนองค์ความรู้ด้านการจัดการมูลฝอยติดเชื้อ
- ติดตามประเมินผลการจัดการมูลฝอยติดเชื้อของโรงพยาบาลร่วมกับศูนย์อนามัยและสสจ. จังหวัดละ 1 แห่ง
- สรุปผลในภาพรวมของประเทศเพื่อจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบาย
- ขับเคลื่อนการจัดการในภาพรวมของเขตสุขภาพ/สนับสนุนวิชาการ/**ร่วมตรวจประเมิน**
- สุ่มประเมินผลการจัดการมูลฝอยติดเชื้อของโรงพยาบาลร่วมกับ สสจ.
- รวบรวมผลการติดตามประเมินผลให้แก่กรมอนามัย
- ขับเคลื่อนการจัดการในภาพรวมของจังหวัด(อสรจ) เป็นพี่เลี้ยง /**ร่วมตรวจประเมิน** โรงพยาบาล
- สุ่มประเมินผลการจัดการมูลฝอยติดเชื้อของโรงพยาบาลร่วมกับ คอ.
- ประเมินและพัฒนาดตนเองตามมาตรฐานการจัดการมูลฝอยติดเชื้อ 7 ข้อ รายงานผลการประเมินไปยัง สสจ.
- รับการตรวจจากทีมประเมินและรายงานผลการประเมินไปยัง สสจ.

จำนวนโรงพยาบาลที่ทำการสุ่มประเมิน

ศูนย์ อนามัย	จำนวนโรงพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข (แห่ง)				จำนวน รพ. ทั้งหมด ที่ต้องสุ่มประเมิน
	รพช.	รพท.	รพศ.	รพ.สังกัดกรมวิชาการ	
1	3	7	16	4	30
2	2	3	9	1	15
3	1	4	8	2	15
4	2	7	10	4	23
5	3	7	7	2	19
6	4	7	8	3	22
7	1	5	14	3	23
8	2	6	16	3	27
9	4	4	17	2	27
10	1	6	11	3	21
11	3	7	11	3	24
12	3	7	10	5	25
13	0	0	0	3	3
รวม	29	70	137	38	<u>274</u>

บทบาทหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง : ข้อมูลสถานการณ์การจัดการมูลฝอยติดเชื้อ

แบบฟอร์มการจัดการมูลฝอยติดเชื้อ

จังหวัด..... ศูนย์อนามัยที่ เขตบริการสุขภาพที่

ชื่อผู้รายงาน.....ตำแหน่ง..... โทรศัพท์.....โทรสาร.....E-mail.....

ประเภทสถานบริการ การสาธารณสุข	ชื่อ-ที่อยู่	การตรวจประเมินการจัดการมูลฝอย ติดเชื้อตามกฎหมายกระทรวงฯ (ทำเครื่องหมาย ✓ ในข้อที่ผ่าน)							ปริมาณมูลฝอยติดเชื้อ (กก./วัน)		☐ ชื่อหน่วยงาน ที่รับเก็บขน	วิธีการกำจัด			ชื่อหน่วยงานที่รับกำจัด			ราคา ค่า กำจัด (บาท/ กก.)	การขนมูลฝอย ติดเชื้อ (Manifest System)	
		ข้อ 1	ข้อ 2	ข้อ 3	ข้อ 4	ข้อ 5	ข้อ 6	ข้อ 7	ที่เกิดขึ้น	ที่ถูกกำจัด		เผา	ฝัง/แช่ ด้วย ไอน้ำ	อื่นๆ (ระบุ)	กำจัดเอง	อปท (ระบุ)	เอกชน (ระบุ)		มี	ไม่มี
รพศ.																				
รพท.																				
รพช.																				
รพ.สังกัดกรมวิชาการ																				

**การตรวจประเมินการจัดการมูลฝอยติดเชื้อตามกฎหมายกระทรวงว่าด้วยการจัดกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. 2545 ได้แก่

- บุคลากร
- การคัดแยกมูลฝอย
- การเก็บรวบรวมมูลฝอยติดเชื้อ
- การเคลื่อนย้ายมูลฝอยติดเชื้อ
- ลักษณะของรถเข็นที่ใช้เคลื่อนย้ายมูลฝอยติดเชื้อ
- สถานที่พักรวมมูลฝอยติดเชื้อ
- การกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ

บทบาทหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง : ชุดความรู้การจัดการมูลฝอยติดเชื้อ

กรมอนามัย

- พัฒนาชุดความรู้ให้แก่หน่วยงานในพื้นที่
- สนับสนุนการพัฒนาต้นแบบการจัดการมูลฝอยติดเชื้อ

ศูนย์อนามัย

- ถ่ายทอดองค์ความรู้และเป็นพี่เลี้ยงด้านวิชาการให้แก่หน่วยงานในระดับพื้นที่
- คัดเลือกโรงพยาบาลต้นแบบในการพัฒนาต้นแบบการจัดการมูลฝอยติดเชื้อ

สสจ.

- ถ่ายทอดองค์ความรู้และเป็นพี่เลี้ยงด้านวิชาการให้แก่โรงพยาบาลเพื่อให้มีการจัดการมูลฝอยติดเชื้ออย่างถูกต้อง
- ร่วมกับศูนย์อนามัยพัฒนาต้นแบบการจัดการมูลฝอยติดเชื้อ

โรงพยาบาล

- โรงพยาบาลมีการจัดการมูลฝอยติดเชื้อตามอย่างถูกต้อง
- ต้นแบบการคัดแยกมูลฝอยติดเชื้อ
- ต้นแบบการบริหารจัดการเพื่อลดปริมาณมูลฝอยติดเชื้อ

แบบประเมิน การจัดการมูลฝอยติดเชื้อ

สำหรับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล

1. บุคลากร

1.1

มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบดูแลระบบการเก็บขนและกำจัดมูลฝอยติดเชื้อซึ่งได้รับการอบรมหลักสูตรการป้องกันและระงับการแพร่เชื้อหรืออันตรายที่อาจเกิดจากมูลฝอยติดเชื้อตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขแล้ว

1.2

ผู้ปฏิบัติงานมูลฝอยติดเชื้อได้รับการอบรมหลักสูตรการป้องกัน และระงับการแพร่เชื้อหรืออันตรายที่อาจเกิดจากมูลฝอยติดเชื้อตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข หรือได้รับการถ่ายทอดความรู้ เรื่องการป้องกันและระงับการแพร่เชื้อหรืออันตรายที่อาจเกิดจากมูลฝอยติดเชื้อ

2. การคัดแยก

2.1

คัดแยกมูลฝอยติดเชื้อออกจากมูลฝอยอื่นๆ ณ แหล่งกำเนิด

2.2

คัดแยกมูลฝอยติดเชื้อระหว่างวัสดุของมีคมและไม่มีคม

3. การเก็บรวบรวม

3.1

มูลฝอยติดเชื้อประเภทวัสดุของไม่มีคมต้องบรรจุไม่เกิน 2 ใน 3 ส่วนของถุง และมัดปากถุงด้วยเชือกหรือวัสดุอื่นให้แน่น

3.2

มูลฝอยติดเชื้อประเภทวัสดุของมีคมต้องบรรจุไม่เกิน 3 ใน 4 ส่วนของภาชนะบรรจุ

3.3

ภาชนะบรรจุมูลฝอยติดเชื้อประเภทวัสดุของไม่มีคม มีลักษณะเป็นถุงสีแดงทึบแสงทำจากพลาสติกหรือวัสดุอื่นที่มีความเหนียวไม่ฉีกขาดง่าย ทนทานต่อสารเคมีและการรับน้ำหนัก กันน้ำได้ ไม่รั่วซึมและไม่ดูดซึม

3.4

ภาชนะบรรจุฝอยติดเชื้อประเภทวัสดุของมีคม มีลักษณะเป็นกล่องหรือถังที่ทำด้วยวัสดุแข็งทนทานต่อการแทงทะลุและการกัดกร่อนของสารเคมี มีฝาปิดมิดชิด และป้องกันการรั่วไหลของเหลวภายในได้

3.5

มีเครื่องหมายและคำเตือนที่บ่งบอกให้บุคคลทั่วไปทราบว่า เป็นภาชนะบรรจุมูลฝอยติดเชื้อ

3.6

ภาชนะสำหรับบรรจุมูลฝอยติดเชื้อ (ถุงแดงและกล่องใส่มูลฝอยติดเชื้อ) มีการใช้งานเพียงครั้งเดียวและทำลายพร้อมกับการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ

4 การเคลื่อนย้าย

4.1

ผู้ปฏิบัติงานเคลื่อนย้ายมูลฝอยติดเชื้อสวมอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล

4.2

ใช้ภาชนะรองรับมูลฝอยติดเชื้อในการเคลื่อนย้าย

4.3

มีการเคลื่อนย้ายภาชนะบรรจุมูลฝอยติดเชื้อไปเก็บกักที่พักรวมทุกวัน

4.4

มีการทำความสะอาดภาชนะรองรับและอุปกรณ์ในการปฏิบัติงาน
ทุกวันในบริเวณที่จัดไว้เฉพาะ และน้ำเสียที่เกิดจากการล้างทำความสะอาด
มีการระบายลงสู่ระบบบำบัดน้ำเสีย

5. ที่พักภาชนะบรรจุมูลฝอยติดเชื้อ

5.1

แยกเป็นสัดส่วนเฉพาะ ไม่อับชื้น

5.2

ไม่ตั้งอยู่ในบริเวณที่เก็บเครื่องมืออุปกรณ์ในการรักษาความสะอาด
สถานที่ประกอบหรือเสิร์ฟอาหาร

5.3

ภาชนะรองรับมูลฝอยติดเชื้อ พื้นผิวเรียบทำความสะอาดง่าย
ไม่รั่วซึม มีฝาปิดมิดชิด

5.4

ภาชนะรองรับมูลฝอยติดเชื้อ มีความจุเพียงพอ

5.5

มีข้อความแสดงซึ่งมีขนาดและสีที่สามารถเห็นได้ชัดเจนว่า
“ที่พักรับมูลฝอยติดเชื้อ”

6. การกำจัด

กรณีดำเนินการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อเอง

1

- ได้รับความเห็นชอบจากราชการส่วนท้องถิ่นให้ดำเนินการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อได้

2

- ผู้ปฏิบัติงานในการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ มีการสวมชุดป้องกันอันตรายส่วนบุคคลขณะปฏิบัติงาน

3

- บริเวณโดยรอบเตาเผาสะอาด

4

- มีบ่อรองรับแ่้ามูลฝอยติดเชื้อที่ถูกสุขลักษณะ

6. การกำจัด

กรณีส่งให้โรงพยาบาลที่รับเป็นศูนย์รวมการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ

1

- มีหนังสือ/เอกสารแสดงชื่อหน่วยงานที่รับมูลฝอยติดเชื้อไปกำจัด และแสดงชื่อสถานที่กำจัดที่เชื่อได้ว่าจะมีการนำมูลฝอยติดเชื้อไปกำจัดด้วยวิธีที่ถูกต้อง

2

- ภาชนะรวบรวมมูลฝอยติดเชื้อสำหรับส่งกำจัดที่โรงพยาบาล ต้องมีพื้นและผนังทึบ ทำด้วยวัสดุทำความสะอาดง่าย มีฝาปิดมิดชิด ป้องกันการรั่วไหลของเหลวภายในได้ และมีระบบป้องกันการตกหล่นในระหว่างการเคลื่อนย้าย และมีข้อความว่า“ภาชนะรวบรวมมูลฝอยติดเชื้อ ห้ามเปิด ห้ามนำไปใช้ในกิจการอื่น”

6. การกำจัด

กรณีให้ผู้อื่นกำจัดให้

1

- มีหนังสือ/เอกสารแสดงชื่อหน่วยงานที่รับมูลฝอยติดเชื่อไปกำจัดที่ได้รับอนุญาต และแสดงชื่อสถานที่กำจัดที่เชื่อได้ว่าการกำจัดมูลฝอยติดเชื่อด้วยวิธีที่ถูกต้อง

2

- มีการใช้งานเอกสารกำกับการขนส่งมูลฝอยติดเชื่อ (คำสั่งกระทรวงสาธารณสุขที่ 1852/2556) และดำเนินการขนส่งมูลฝอยติดเชื่อเป็นไปตามข้อกำหนดในกฎกระทรวงว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื่อ พ.ศ. 2545

กรมอนามัย
DEPARTMENT OF HEALTH

กรมอนามัย

“ส่งเสริมให้คนไทยสุขภาพดี”